

MOVE

Drie jaar geleden, toen Mieke, Emiel en ik net een jaar samen voorgangers waren zijn we een drie jarenplan gaan schrijven. En daarvan is zeg maar nu het derde jaar begonnen.

Het eerste jaar ging over onze wortels: het verdiepen van ons geloof, het 'bij Jezus zijn'. Van Hem leren, over Hem leren.

Afgelopen seizoen ging daarop door: groeien in identiteit, gaven van de Geest, toegerust zijn voor het leven als volgeling van Jezus.

En voor dit jaar ligt onze visie bij wat we hiervan merken: de vrucht van de Geest.

Ons verlangen gaat uit naar– als ik het heel kernachtig moet zeggen – een kerk die in beweging komt.

Smartwatch

Veel mensen dragen tegenwoordig een smartwatch of een stappenteller om hun pols. En als je te lang stilzit op de bank of achter je bureau, voel je ineens een trilling. Je kijkt op het schermpje en daar staat dan bij mij: Move! Tijd om in beweging te komen. Je zit al te lang stil.

Wij ervaren zo'n smartwatch oproep: **het verlangen om in beweging te komen.**

Verlangen naar een kerk die nog meer hoop, herstel en herleving brengt in Nijkerk en omgeving. Zoals Jezus het bedoelde toen Hij zei:

De grootheid van mijn Vader zal zichtbaar worden wanneer jullie veel vruchten voortbrengen en mijn leerlingen zijn.

Johannes 15:8 HTB

Ons verlangen is dat ons geloof de wereld om ons heen in beweging zet. En dat gaat als wij in beweging komen. **Daarom heet ons Seizoensboekje ook 'Move!'.**

Actueel

Deze oproep is **heel actueel**. Minister Mirjam Sterk – zelf theologe - hield vorige week een speech bij de opening van het academisch jaar van de Protestantse Theologische Universiteit waarin ze dit zei:

We zullen partners, kinderen, vrienden, buren en andere naasten nodig hebben om de gaten die in de zorg vallen op te vullen.

Ik zag haar opmerking als een **kans** en een **noodkreet**: waar de zorg een slag moet maken om kosten te beperken en betaalbaar te blijven, kan zij niet de aandacht en liefde en community geven waar mensen óók behoefte aan hebben.

Er is in onze samenleving bijna geen ‘belangeloos helpen’ meer, zei de minister.

Juist daar hebben wij als volgelingen van Jezus een **voorbeeldrol en opdracht**, die vraagt dat we in beweging komen.

Overigens is het doel van die opdracht nooit om een probleem van de overheid op te lossen, maar om Gods naam groot te maken.

Roeping

Maar hoe weet je nu **hoe** je in beweging moet komen? We noemen dat **roeping**. Sommige mensen ervaren dat heel sterk. Anderen minder. Soms ontvouwt die zich **ineens**, heel duidelijk, heel specifiek. Voor anderen is het een **proces**.

Ongeacht of jij iemand bent die een roeping ervaart voor iets heel specifiek of dat je dat maar vaag gedoe vindt. **Wij zijn geroepen.**

En roeping geeft richting.

Als je Jezus volgt en geestelijk je leven wilt vormen, dan geeft de bijbel ons richting in ons leven. En daarbinnen ervaar je soms meer specifiek persoonlijke richting.

En soms gaat dat ook niet in één stap. Soms is dat ook een proces. Waarin we kunnen blijven hangen. En juist daarom is ons thema MOVE! Niet dat we niet in beweging zijn, maar om te zorgen dat we onze roeping volledig instappen.

MOVE dus. In de bijbel kom je die oproep ook bijna letterlijk tegen. Ik neem je mee naar de aartsvader Abram in Genesis 12.

De HEER zei tegen Abram: ‘Trek weg (MOVE!) uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat Ik je zal wijzen. Ik zal je tot een groot volk maken, Ik zal je zegenen, je naam veel aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn. Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou vervloekt, zal Ik vervloeken. In jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.’

Genesis 12:1-3

Abram

De roeping van Abram. En ik kan me voorstellen dat als je het leest je denkt: als God maar zo bemoedigend en concreet mij aan zou spreken, zou ik natuurlijk gaan...

Maar zo makkelijk was het ook voor Abram niet. Laten we maar even naar de context kijken. Abram bevond zich op dit moment in Charan.

[kaartje]

Daar kwam hij niet vandaan. Hij werd geroepen door God in een eerdere fase van zijn leven, toen hij nog in Ur woonde met zijn familie.

Toen onze voorvader Abraham nog in Mesopotamië woonde, voordat hij zich in Charan vestigde, verscheen God in al zijn luister aan hem en zei: "Trek weg uit je land, verlaat je familie, en ga naar het land dat Ik je zal wijzen."

Handelingen 7:2-3 NBV21

God moest dus in stappen Abram meekrijgen naar zijn roeping. Moest hem weer in beweging krijgen om op zijn bestemming te komen.

We weten dus niet precies hoe het gegaan is, maar na zijn roeping in Ur, is Abram dus wel vertrokken, met zijn familie. Dat lezen we in het gedeelte net voor wat we net lazen.

Terach verliet Ur, de stad van de Chaldeeën, en nam zijn zoon Abram met zich mee, evenals zijn kleinzoon Lot, de zoon van Haran, en zijn schoondochter Sarai, Abrams vrouw. Samen gingen ze op weg naar Kanaän. Maar toen ze in Charan waren aangekomen, bleven ze daar wonen.

Genesis 11:31 NBV21

Ze waren geroepen op weg naar Kanaän. Maar halverwege, in het tussenstation Charan, stakte de reis. **De beweging hield op.**

Totdat God dus weer tegen Abram zegt: **"Lech Lecha!"** (לך-לך). Letterlijk betekent dit: "Ga voor jezelf!", of heel modern gezegd: **"MOVE!"**

Ik wil vanmorgen dit verhaal van Abram gebruiken om ons leven mee te spiegelen. En onszelf de vraag te stellen: **wáár wil God tegen mij zeggen: Move! En waarom is dat soms zo ontzettend moeilijk.**

Om te begrijpen waarom Terach stopte met bewegen, moeten we even kijken naar de **historische achtergrond** van het verhaal.

Terach

Terach en Abram vertrokken uit **Ur van de Chaldeeën**, een rijke, ontwikkelde wereldstad in het zuiden van Mesopotamië. Maar Ur was ook een stad vol heidense afgodendienst. Jozua 24:2 zegt daar later heel nuchter over:

Jullie voorouders woonden lang geleden ten oosten van de Eufraat. Het waren Terach en zijn zonen Abraham en Nachor. Ze dienden andere goden.

De absolute hoofdgod van Ur was **Sin**, de god van de maan. De hele familie van Terach ademde die maancultus. Dat zie je zelfs terug in de namen van de familieleden:

- De naam **Terach** hangt samen met het Hebreeuwse woord voor maan (*Yareach*) of maancyclus.
- De naam **Sarai** komt van het Akkadische *Šarratu*, wat 'Koningin' betekent — de officiële eretitel van de echtgenote van de maangod.

Terach vertrekt uit Ur, maar waar strandt hij vervolgens? In **Charan**. En wat blijkt uit kleitabletten en opgravingen? Charan was in het noorden hét tweede grote centrum van precies dezelfde **maangod Sin**.

En bovendien is het waarschijnlijk dat het voor Terach een plek was waar zijn familie ook vandaan kwam. Immers één van zijn kinderen (Haran) was er naar vernoemd.

Toen Terach in Charan aankwam, kwam hij in een stad waar hij zich thuis voelde. En hij zag dezelfde maantempels, rook dezelfde vertrouwde offergeuren en hoorde dezelfde religieuze taal als in Ur.

We lezen dan dat hij daar blijft. Terwijl de roeping was voor Kanaän.

Waarom bleef Terach steken, en dus Abram ook?

Als we nog wat dieper in de achtergrond duiken van Terach **lijkt er meer te zijn.**

Teraphim

In het Oude Nabije Oosten had elk belangrijk familiehoofd zogeheten **Teraphim** — kleine huisgodenbeeldjes. Je ziet hier opgegraven voorbeelden uit die regio.

Jarenlang lazen mensen de Bijbel en dachten ze: dat waren gewoon primitieve afgodsbeeldjes of geluksbrengers. Maar twee dingen hierover.

Allereerst hebben archeologen hebben ontdekt dat in die cultuur deze Teraphim **de juridische eigendomsbewijzen en erfrechtaktes van de familie waren**.

Degene die de Teraphim van het familiehoofd bezat, had het officiële recht op het hoorderfdeel, het familiekapitaal en het leiderschap over de hele clan.

Daarom stal Rachel later in Genesis 31 stiekem de Teraphim van haar vader Laban mee toen zij met Jakob vluchtte: zij wilde de erfenis en de materiële rechten opeisen voor haar gezin!

Maar Teraphim hadden niet alleen een juridische status rond kapitaal. Het waren ook **afbeeldingen van de goden** die dat **gebied** beschermden.

Het waren ook geestelijke machten, die gekoppeld waren aan land. Dat idee zien we op meer plekken in de bijbel. Als Paulus het later over onzichtbare machten en krachten heeft, is dat ook verbonden in zijn taal aan deze afgoden.

Dus als Terach en Abram verder door zouden reizen, zouden ze **niet alleen hun kapitaal verliezen, maar ook de bescherming van hun goden**.

Als zij gehoorzaam zouden *moven* naar Kanaän, moesten ze die tastbare zekerheden opgeven. **Dan moesten ze als eenvoudige vreemdelingen in tenten gaan wonen, puur vertrouwend op een onzichtbare en ontastbare God.**

Die moed had Terach niet. Hij koos voor zijn Teraphim; hij koos voor zijn eigen comfort en controle. Maar ten diepste koos hij ervoor om een afgod te dienen. Of anders gezegd: **de afgoden in zijn leven waren sterker dan de roepstem van Yahweh, de levende God.**

En als je nu denkt: dat was iets van de oudheid... nou nee, niet helemaal. Precies ditzelfde mechanisme zien we terug in het Nieuwe Testament.

Tegen een ander zei Hij: ‘Volg Mij!’ Maar deze zei: ‘Heer, sta me toe eerst terug te gaan om mijn vader te begraven.’ Jezus zei tegen hem: ‘Laat de doden hun doden begraven, maar ga jij op weg om het koninkrijk van God te verkondigen.’

Lucas 9:59-60 NBV21

Waarom zegt Jezus dat zo scherp? Waarschijnlijk niet omdat hij niet het geduld had voor de begrafenis. Waarschijnlijk leefde de vader nog wel.

Ook hier is **een joodse traditie** in het spel. De man zei eigenlijk: “Jezus, ik wil U best volgen, maar laat me eerst thuisblijven tot mijn vader overlijdt en de erfenis binnen is. Als mijn materiële schaaapjes op het droge zijn, dán maak ik mijn move wel.”

Jezus **ontmaskert** dat direct. Hij zegt: “Jij wilt wachten op je erfenis en je zekerheden in je eigen Charan. Maar het Koninkrijk duldt geen uitstel. **Je kunt Mijn roeping niet beantwoorden als je krampachtig blijft vasthouden aan je eigen comfort en controle.**”

De prijs

Gods “**Lech Lecha!**” (לך-לך) klinkt met deze achtergrondkennis nog duurder:

Verlaat je land, verlaat je familie, verlaat het huis van je vader, en ga naar het land dat Ik je wijzen zal.

God vraagt van Abram een moedige MOVE: Weg van

- **zijn land (zijn cultuur)**
- **zijn familie (zijn sociale vangnet)**
- **zijn vaderlijk huis (zijn erfenis).**

Hij was niet arm toen hij vertrok – integendeel - maar dit kost wel wat.

Waarom dwingt God hem tot deze move? Waarom moet Abram in beweging komen?

Hoe voorkomen we dat we binnen de comfortzone blijven? In ons Charan?

Zegen

Het antwoord zien we als we naar Gods bedoeling kijken. Hij heeft een plan:

In jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.

Genesis 12:3

Hier laat God zijn hart spreken: **Gods roeping is naar buiten gericht!** God vraagt niet aan Abram om uit zijn comfortzone te komen omdat hij Abram wil uitdagen.

God zet Abram in beweging met het oog op het herstel van de **wereld!**

God werkt met ons samen met het oog op zijn plan voor de wereld.

En die zegen wint het van het comfort van Charan.

Jezus herhaalt precies dezelfde opdracht aan ons in Johannes 15:16:

Jullie hebben niet Mij uitgekozen, maar Ik jullie, en Ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Dan zal de Vader je alles geven wat je Hem in mijn naam vraagt.

Denk eens na over een appelboom in een boomgaard. Een appelboom eet zijn eigen appels niet op. En een wijnstok drinkt zijn eigen druivensap niet op. Vruchten groeien aan een boom om **geplukt en gegeten te worden door anderen!**

De zegen voor anderen van ons in beweging komen is dus groter dan het comfort van blijven steken.

Vandaag zijn Gert en Larissa hier in de gemeente. Zij hebben een *move* gemaakt naar Zweden. Larissa was RvO deel en we hebben het van dichtbij meegemaakt wat het kost om die roeping te verstaan. En je kunt dat alleen maar doen als je er innerlijk van overtuigd bent dat dit de weg is waar God zichzelf aan verbindt.

Maar niet iedereen hoeft naar Zweden hoor. Of naar Afrika.

Ons Kanaän zijn de steden en de mensen in onze regio: Het is die eenzame buurvrouw in het Soesterkwartier in Amersfoort. Het is je klasgenoot op het Corlaer die worstelt met onzekerheid. Het is je collega bij de brandweer die door een echtscheiding gaat en geen hoop en geen huis meer heeft. Het zijn de gezinnen in Maserbit die lijden onder droogte en schaarste. Het zijn de vluchtelingen, de armen en de hongerigen.

Daar ligt onze bestemming. Buiten de muren van onze comfortzone.

Daar moeten we naartoe *moven!*

Een belangrijke note: onze oproep vandaag is niet wie het snelst of verst durft te gaan. Onze oproep is: ga op zoek naar waar God aan het werk is en sluit je daarbij aan.

Het gaat hier niet om jouw inspanning, maar om je gehoorzaamheid. God laat de vrucht groeien.

Wat zijn **onze** Teraphim vandaag?

Je kunt niet zeggen dat Terach en Abram ongelovig waren. Integendeel. Charan is een plek die ver genoeg van Ur ligt om je een vrome gelovige te voelen, maar ver genoeg van Kanaän om geen enkel **geloofsrisico** te hoeven nemen.

En dit seizoen willen we de vraag in de ogen kijken: hoe voorkomen wij dat we een Charan-kerk worden?

Het gevaar ligt op de loer dat we een kerk zijn die weliswaar niet meer meedoet met de goddeloosheid van de wereld, maar **die te veel op zichzelf is gericht.**

We zingen onze vertrouwde liederen, we drinken koffie met mensen die precies zo denken als wij, en we houden elkaar bezig met nog meer studie-avonden en gezelligheid. Voor onszelf.

Het voelt veilig. Het voelt warm. Maar er zit een risico aan: het is maar de helft van onze roeping.

Jezus Volgen

Genesis 11 sluit af met een van de meest tragische zinnen uit de Bijbel:

Terach leefde tweehonderdvijf jaar. Hij stierf in Charan.
Genesis 11:32 NBV21

Ik wil niet de geschiedenisboeken ingaan als iemand die uit angst halverwege het volgen van Jezus blijft steken als God een andere toekomst voor ogen heeft. Het vraagt soms ontzettend veel moed. Maar weet je wat het meest bemoedigend is?

Jezus roept ons niet alleen op te gaan. Hij gaat ons ook voor.

Hij bleef niet veilig in de comfortzone van Zijn hemelse Vaderhuis, maar kwam in beweging naar onze gebroken aarde. Hij gaf Zijn goddelijke rechten op, door mens te worden, zocht de verlorenen op, droeg ons lijden aan het kruis en bracht in Zijn opstanding de vrucht van hoop, herstel en herleving voor ons allemaal!

Daarom mag Jezus dit van ons vragen. MOVE!

Toepassing

Dus hoe pas je dit toe?

- **Kom uit je comfortzone**
- **Begraaf je rechten en afgoden**
- **Zet de eerste stap**

Dit jaar willen we met elkaar optrekken. Je helpen je geloof te verdiepen, je kennis te versterken om **in je roeping te gaan staan**.

Laten we elkaar langs de lijn aanmoedigen om in beweging te komen en de wereld om ons heen in beweging te zetten.

Heb jij de moed?

Amen.